

gr Małgorzata Kowalczyk
nauczyciel matematyki

Rozwiązania do zadań z zestawu przygotowującego do egzaminu maturalnego z matematyki

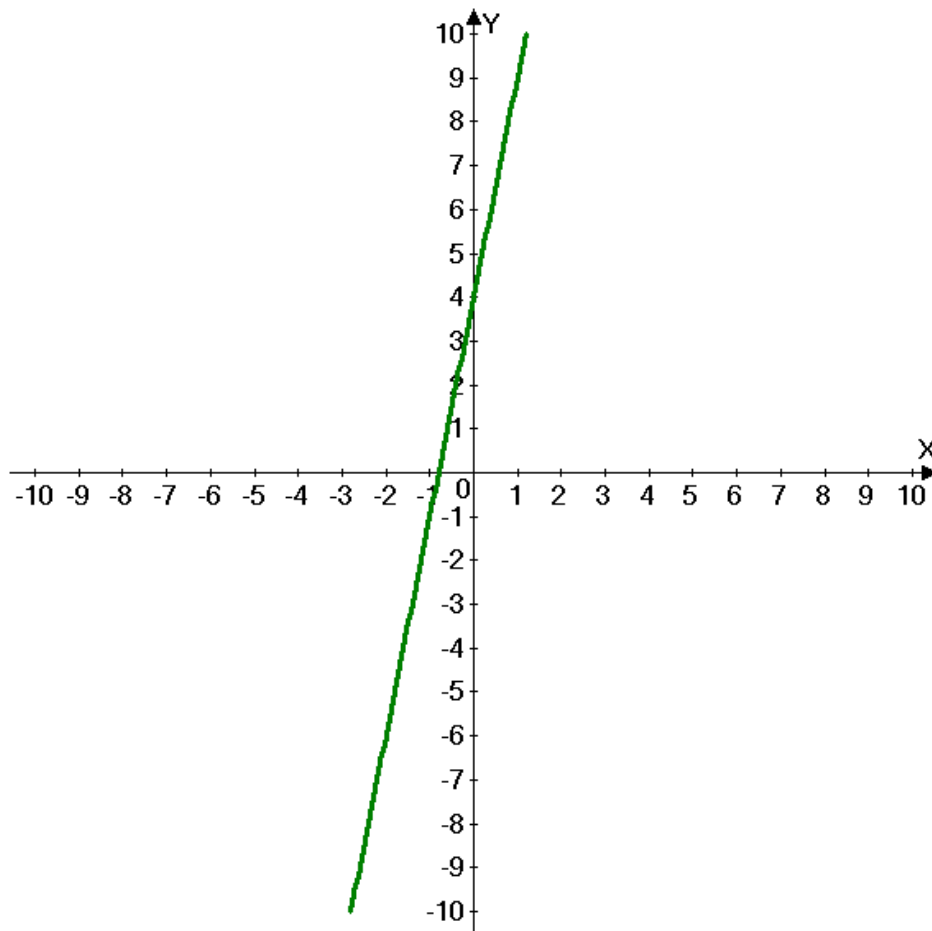
Zadanie 1

- a) $x \in \langle -4, 5 \rangle$
- b) $y \in \langle -1, 4 \rangle$
- c) $f(x) < 0$ dla $x \in (2, 3 \frac{1}{2})$; $f(x) > 0$ dla $x \in \langle -4, 2 \rangle \cup (3 \frac{1}{2}, 5 \rangle$
- d) f rosnąca w przedziale: $(3, 5 \rangle$; f malejąca w przedziałach: $\langle -4, -2 \rangle$, $(1, 3)$
- e) $x = 2$; $x = 3 \frac{1}{2}$
- f) $f(-2) = 1$; $f(0) = 1$; $f(x) = 1$ dla $x \in \langle -2, 1 \rangle$; $f(x) = 3$ dla $x = -4 \vee x = 4 \frac{1}{2}$

Zadanie 2

$$y = 5x + 4$$

- a) $5x + 4 = 0$
 $5x = -4$
 $x = -4/5$
- b) $y = ax + b$
 $(0, b)$ $(1, a + b)$
 $(0, 4)$ $(1, 9)$

c) $A=(-2,-6)$; $B=(1/5,5)$; $C=(9,-1)$

$$y=5x+4$$

spr. pkt A: $-6=5 \cdot (-2)+4$

$$-6=-10+4$$

$-6=-6$ pkt A należy do wykresy funkcji

spr. pkt B: $5=5 \cdot 1/5+4$

$$5=1+4$$

$5=5$ pkt B należy do wykresy funkcji

spr. pkt C: $1=5 \cdot 9+4$

$$1=45+4$$

$1 \neq 49$ pkt C nie należy do wykresu funkcji

d) $y \geq 0$

$$5x+4 \geq 0$$

$$5x \geq -4$$

$$x \geq -4/5 \quad x \in [-4/5, +\infty)$$

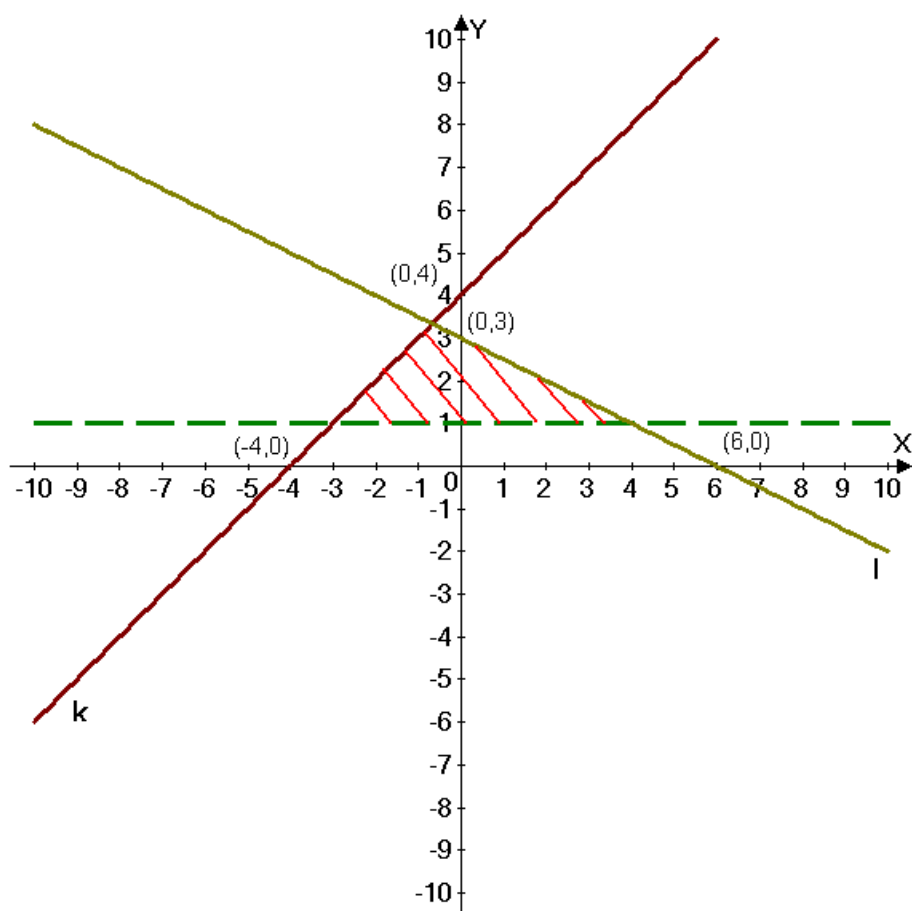
e) $5x+4 < 6$

$$5x < 6-4$$

$$5x < 2$$

$$x < 2/5 \quad x \in (-\infty, 2/5)$$

Zadanie 3

pr. k: $x_0 = -4$ $b=4$
 $x_0 = -b/a$
 $-4 = -4/a$
 $a=1$
 $y=x+4$

pr. l: $x_0=6$ $b=3$
 $x_0 = -b/a$
 $6 = -3/a$
 $a = -\frac{1}{2}$
 $y = -\frac{1}{2}x + 3$

Układ będzie wyglądał następująco:

$$\begin{cases} y \geq 1 \\ y \leq x+4 \\ y \leq -\frac{1}{2}x+3 \end{cases}$$

Zadanie 4

$$f(x) = 3 - 1/x, x \in \mathbb{R}_+$$

$$\forall x_1, x_2 \in \mathbb{R}_+ \quad x_1 < x_2 \Rightarrow f(x_1) < f(x_2)$$

$$\text{założenie: } x_1, x_2 \in \mathbb{R}_+ \wedge x_1 < x_2 \equiv x_1 - x_2 < 0$$

$$f(x_1) - f(x_2) = 3 - \frac{1}{x_1} - \left(3 - \frac{1}{x_2}\right) = 3 - \frac{1}{x_1} - 3 + \frac{1}{x_2} = -\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} = -\frac{x_2}{x_1 \cdot x_2} + \frac{x_1}{x_1 \cdot x_2} =$$

$$= \frac{x_1}{x_1 \cdot x_2} - \frac{x_2}{x_1 \cdot x_2} =$$

$$= \frac{x_1 - x_2}{x_1 \cdot x_2} < 0 \quad \begin{array}{l} x_1 - x_2 \text{ z założenia ujemne, } x_1 \cdot x_2 \text{ z założenia dodatnie, więc iloraz} \\ \text{będzie ujemny} \end{array}$$

$$f(x_1) - f(x_2) < 0 \text{ czyli } f(x_1) < f(x_2)^+$$

czyli f jest rosnąca.

Zadanie 5

$$\begin{cases} x-y=4m+1 \quad / *(-1) \\ 2x-y=2-m \end{cases} \quad \begin{cases} x-y=-4+1 \\ 2x-y=-2+1 \end{cases}$$

$$\begin{cases} -x+y=-4-1 \\ 2x-y=2-m \end{cases} \quad \begin{cases} x-y=-3 \\ 2x-y=3 \end{cases}$$

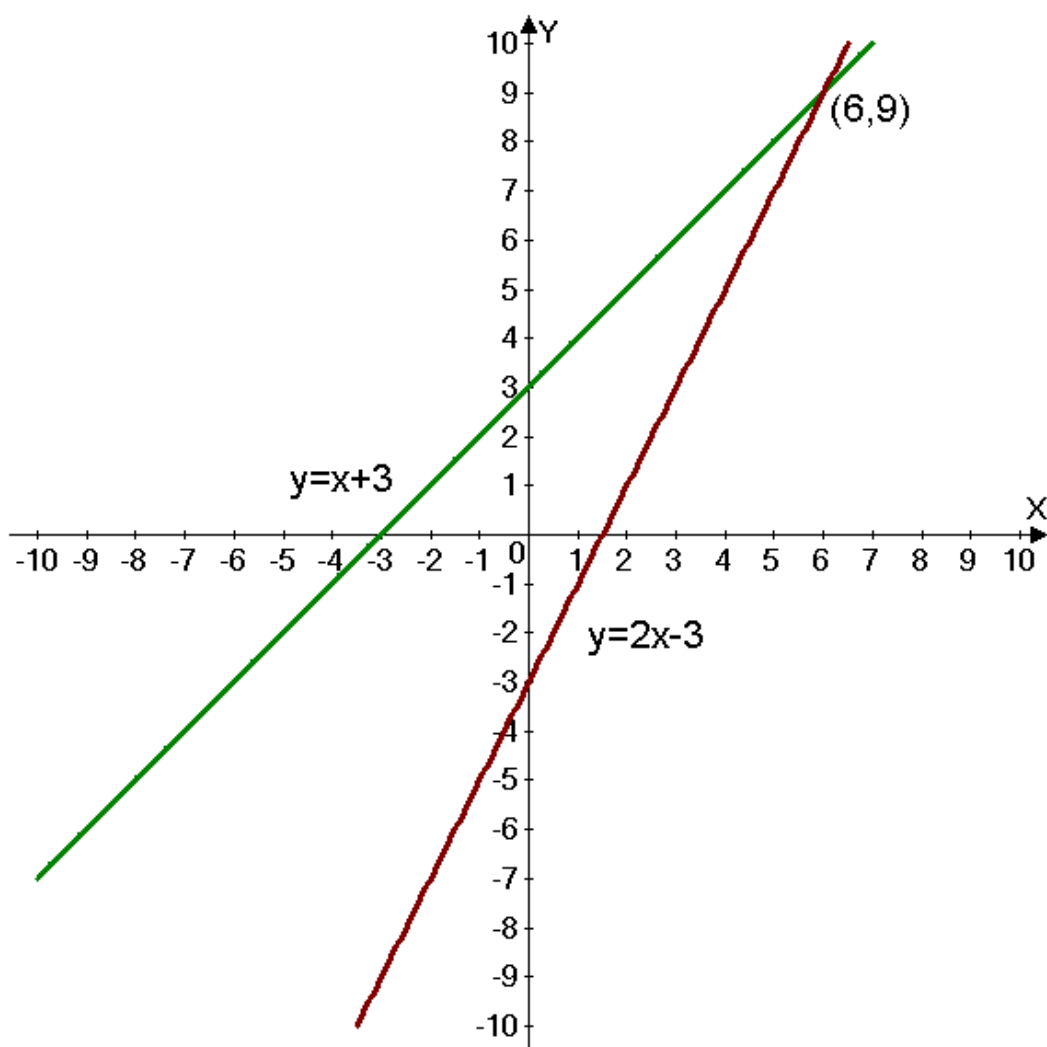
$$\begin{cases} x = -5m + 1 \\ x - y = 4m + 1 \end{cases}$$

$$\begin{cases} y = x + 3 \\ y = 2x - 3 \end{cases}$$

$$\begin{cases} x = -5m + 1 \\ -5m + 1 - y = 4m + 1 \end{cases}$$

$$\begin{cases} x = -5m + 1 \\ -y = 9m \end{cases}$$

$$\begin{aligned} y &= x + 3 \\ -9m &= -5m + 1 + 3 \\ -4m &= 4 \\ m &= -1 \end{aligned}$$

Zadanie 6

$$6x - 8y + 10 = 0$$

$$(2m + 1)x - y + 3 = 0$$

$$k : 6x - 8y + 10 = 0$$

$$-8y = -6x - 10$$

$$y = \frac{6}{8}x + \frac{10}{8}$$

$$y = \frac{3}{4}x + \frac{5}{4}$$

$$a_1 = \frac{3}{4}$$

$$l : (2m + 1)x - y + 3 = 0$$

$$-y = -(2m + 1)x - 3$$

$$y = (2m + 1)x + 3$$

$$a_2 = (2m + 1)$$

$$k \parallel l \Leftrightarrow a_1 = a_2$$

$$\frac{3}{4} = 2m + 1$$

$$2m + 1 = \frac{3}{4} / \times 4$$

$$8m + 4 = 3$$

$$8m = -1$$

$$m = -\frac{1}{8}$$

Zadanie 7

$$A=(-4,1), B=(0,-2), C=(-2,2), D=(3,1), E=(5,2), F=(1,3)$$

Sprawdzam cechę bbb:

▲ ABC:

$$|AB| = \sqrt{(0+4)^2 + (-2-3)^2} = \sqrt{16+25} = \sqrt{41}$$

$$|BC| = \sqrt{(-2-0)^2 + (2+2)^2} = \sqrt{4+16} = \sqrt{20} = 2\sqrt{5}$$

$$|CA| = \sqrt{(-4-2)^2 + (1-2)^2} = \sqrt{4+1} = \sqrt{5}$$

▲DEF:

$$|DE| = \sqrt{(5-3)^2 + (2-1)^2} = \sqrt{4+1} = \sqrt{5}$$

$$|EF| = \sqrt{(1-5)^2 + (3-2)^2} = \sqrt{16+1} = \sqrt{17}$$

$$|FD| = \sqrt{(3-1)^2 + (1-3)^2} = \sqrt{4+4} = \sqrt{8}$$

▲ABC i ▲DEF nie są przystające.

Zadanie 8

$$A=(-4,7), B=(-1,5), C=(5,1)$$

Wyznaczam prostą AB:

$$A=(-4,7), B=(-1,5)$$

$$y - y_1 = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} (x - x_1)$$

$$y - 7 = \frac{5 - 7}{-1 + 4} (x + 4)$$

$$y = -\frac{2}{3}x - \frac{8}{3} + 7$$

$$y = -\frac{2}{3}x + 4\frac{1}{3}$$

Sprawdzam, czy punkt C należy do tej prostej:

$$1 = -\frac{2}{3} \cdot 5 + \frac{13}{3}$$

$$1 = -\frac{10}{3} + \frac{13}{3}$$

$$1 = \frac{3}{3}$$

$$1 = 1$$

Punkt C należy do prostej AB

Punkty A, B, C są współliniowe.

Zadanie 9

$$y = x^2 + bx + c$$

$$a = 1$$

$$x_1 + x_2 = 8$$

$$x_1 + x_2 = -\frac{b}{a}$$

$$-\frac{b}{a} = 8$$

$$-\frac{b}{1} = 8$$

$$b = -8$$

$$f(0) = 15$$

$$x^2 - 8x + c = y$$

$$0^2 - 8 \cdot 0 + c = 15$$

$$c = 15$$

warunki :

$$\begin{cases} x_1 + x_2 = 8 \\ f(0) = 15 \end{cases}$$

Odp. $y = x^2 - 8x + 15$

Zadanie 10

$$4x^2 - 8x + 2 = 0$$

a)

$$x_1 + x_2 = -\frac{b}{a}$$

$$a = 4, b = -8, c = 2$$

$$x_1 + x_2 = -\frac{-8}{4}$$

Odp : $x_1 + x_2 = 2$

b)

$$\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} = \frac{x_2}{x_1 x_2} + \frac{x_1}{x_1 x_2} = \frac{x_1 + x_2}{x_1 x_2} = \frac{-\frac{b}{a}}{\frac{c}{a}} = -\frac{b}{c} = -\frac{-8}{2} = 4$$

Zadanie 11

$$x^2 + y^2 = 4$$

$$O_1(S_1, r_1)x^2 + y^2 = 4$$

$$S_1 = (0,0)$$

$$r_1 = 2$$

$$x^2 + y^2 - 6x - 8y + 16 = 0$$

$$O_2(S_2, r_2)(x-3)^2 - 9 + (y-4)^2 - 16 + 16 = 0$$

$$i \quad (x-3)^2 - 9 + (y-4)^2 = 9$$

$$S_2(3,4)$$

$$r_2 = 3$$

$$|S_1S_2| = \sqrt{(3-0)^2 + (4-0)^2} = \sqrt{9+16} = \sqrt{25} = 5$$

$$r_1 + r_2 = 2 + 3$$

$$|S_1S_2| = r_1 + r_2$$

Odp. Okręgi styczne zewnętrznie

Zadanie 12

$$A = \{x \in R : x^2 - 2x - 3 \leq 0\}$$

$$x_1 = -1, x_2 = 3$$

$$A = \langle -1, 3 \rangle$$

$$B = \{x \in R : 4 - x^2 > 0\}$$

$$x_1 = -2, x_2 = 2$$

$$B = (-2, 2)$$

Odp: $A \cap B = \langle -1, 2 \rangle$

Zadanie 13

Tworzę:

$$a_{n+1} = \sqrt{2} - \frac{1}{2}(n+1)$$

$$a_{n+1} = \sqrt{2} - \frac{1}{2}n - \frac{1}{2}$$

Obliczam:

$$a_{n+1} - a_n = \sqrt{2} - \frac{1}{2} - \frac{1}{2} - \sqrt{2} + \frac{1}{2}n = -\frac{1}{2}$$

$$a_{n+1} - a_n = r$$

$$r = -\frac{1}{2}$$

Odp: Różnica jest stała, czyli jest to ciąg arytmetyczny.

Zadanie 14

$$a_1, a_1q, a_1q^2$$

$$a_1 + a_1q + a_1q^2 = 7$$

$$a_1 \cdot a_1q \cdot a_1q^2 = 8$$

$$a_1(1 + q + q^2) = 7$$

$$a_1^3q^3 = 8$$

$$(a_1q)^3 = 8$$

$$a_1q = 2$$

$$a_1 = \frac{2}{q}$$

$$\frac{2}{q}(1 + q + q^2) = 7$$

$$2 + 2q + 2q^2 = 7q$$

$$2q^2 - 5q + 2 = 0$$

$$\Delta = 25 - 16 = 9, \sqrt{\Delta} = 3$$

$$q_1 = \frac{5-3}{4} = \frac{1}{2}$$

$$q_2 = \frac{5+3}{4} = 2$$

$$\begin{cases} a_1q = 2 \\ q = \frac{1}{2} \end{cases} \quad \vee \quad \begin{cases} a_1q = 2 \\ q = 2 \end{cases}$$

$$\begin{cases} a_1 = 4 \\ q = \frac{1}{2} \end{cases} \quad \begin{cases} a_1 = 1 \\ q = 2 \end{cases}$$

$$a_n = a_1q^{n-1}$$

$$a_n = 4 \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1} \vee a_n = 2^{n-1}$$

$$\text{Odp. } a_n = 4 \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1} \text{ lub } a_n = 2^{n-1}.$$

Zadanie 15

a) dziewcząt – 150, chłopców – 61

b) wszystkich uczniów jest 211

$$\frac{150}{211} \cdot 100\% = 0,71 \cdot 100\% = 71\%$$

procent dziewczyn w szkole – 71%

c)

$$Ia: \frac{8}{28} = \frac{2}{7} = \frac{780}{2730}$$

$$Ib: \frac{6}{28} = \frac{3}{14} = \frac{585}{2730}$$

$$IIa: \frac{5}{25} = \frac{1}{5} = \frac{546}{2730}$$

$$IIb: \frac{8}{26} = \frac{4}{13} = \frac{840}{2730}$$

$$IIIa: \frac{10}{26} = \frac{5}{13} = \frac{1050}{2730}$$

$$IIIb: \frac{10}{28} = \frac{5}{14} = \frac{975}{2730}$$

$$IVa: \frac{8}{24} = \frac{1}{3} = \frac{910}{2730}$$

$$IVb: \frac{6}{26} = \frac{3}{13} = \frac{630}{2730}$$

Odp: W klasie IIIa chłopcy stanowią największą grupę

Zadanie 16

x – o tyle zwiększyć promień kuli R_1

$$R_1 + x = R_2$$

$$V_1 = \frac{4}{3} \pi R_1^3$$

$$V_2 = \frac{4}{3} \pi R_2^3$$

$$3V_1 = V_2$$

$$3 \cdot \frac{4}{3} \pi R_1^3 = \frac{4}{3} \pi R_2^3 \quad / \cdot \frac{3}{4}$$

$$3\pi R_1^3 = \pi R_2^3 / \div \pi$$

$$3R_1^3 = R_2^3$$

$$R_2 = R_1 + x$$

$$3R_1^3 = (R_1 + x)^3$$

$$\left(\frac{R_1 + x}{R_1}\right)^3 = 3$$

$$\frac{R_1 + x}{R_1} = \sqrt[3]{3}$$

$$R_1 + x = R_1 \sqrt[3]{3}$$

$$x = R_1 \sqrt[3]{3} - R_1$$

$$x = R_1 (\sqrt[3]{3} - 1)$$

Odp: Promień należy zwiększyć o $x = R_1 (\sqrt[3]{3} - 1)$.

Zadanie 17

zał. $a, b > 0$

$$a \cdot b = P$$

$$a \cdot b = 2116$$

$$a = \frac{2116}{b}$$

$$ob = 2a + 2b = 2(a + b)$$

$$o(b) = 2\left(\frac{2116}{b} + b\right)$$

$$o(b) = \frac{4232}{b} + 2b$$

$$o(b) = \frac{4232 + 2b^2}{b}$$

obliczam pochodną:

$$o'(b) = \frac{4b \cdot b - (4232 + 2b^2)}{b^2}$$

$$o'(b) = \frac{2b^2 - 4232}{b^2}$$

$$o'(b) = 0 \Leftrightarrow 2b^2 - 4232 = 0 / \div 2$$

$$b^2 - 2116 = 0$$

$$(b - 46)(b + 46) = 0$$

$$b = 46 \vee b = -46$$

$b = -46$ nie spełnia warunków zadania

Obliczam drugą pochodną:

$$o''(b) = \frac{4b \cdot b^2 - (2b^2 - 4232) \cdot 2b}{b^4}$$

$$o''(b) = \frac{4b^3 - 4b^3 + 8464b}{b^4}$$

$$o''(b) = \frac{8464b}{b^4}$$

$$o''(b) = \frac{8464}{b^3}$$

$$o''(46) = \frac{8464}{97336} > 0$$

to $o(46)$ posiada minimum

$$b = 46$$

$$a = \frac{2116}{46}$$

$$a = 46$$

Odp: $a=46$, $b=46$.

Zadanie 18

$$x^3 - 3x - 2 = 0$$

$$x^3 - x - 2x - 2 = 0$$

$$x(x^2 - 1) - 2(x + 1) = 0$$

$$x(x - 1)(x + 1) - 2(x + 1) = 0$$

$$(x + 1)(x^2 - x) - 2(x + 1) = 0$$

$$(x + 1)(x^2 - x - 2) = 0$$

$$x + 1 = 0 \vee x^2 - x - 2 = 0$$

$$x = -1 \vee x = 2$$

Zadanie 19

$$f(x) = x^3 - mx^2 + 5x - 4, x \in R$$

$$f'(x) = 3x^2 - 2mx + 5$$

$$f'(2) = 3 \cdot 2^2 - 2m \cdot 2 + 5$$

$$f'(2) = 3 \cdot 4 - 4m + 5$$

$$f'(2) = -4m + 17$$

$$f'(2) = 0$$

$$-4m + 17 = 0$$

$$m = \frac{17}{4}$$

$$f(x) = x^3 - \frac{17}{4}x^2 + 5x - 4$$

$$f'(x) = 3x^2 - \frac{17}{2}x + 5$$

$$f'(x) = 0$$

$$3x^2 - \frac{17}{2}x + 5 = 0$$

$$6x^2 - 17x + 10 = 0$$

$$\Delta = 289 - 240 = 49, \sqrt{\Delta} = 7$$

$$x_1 = \frac{17 - 7}{12} = \frac{5}{6}$$

$$x_2 = \frac{17 + 7}{12} = 2$$

x		5/6		2	
f'(x)	+	0	-	0	+
f(x)	↗	max	↘	min -3	↗

$$f(2) = 2^3 - \frac{17}{4} \cdot 4 + 10 - 4$$

$$f(2) = -3$$

Odp: Dla $m=17/4$ funkcja f posiada dla $x=2$ minimum.

Zadanie 20

$$f(x) = 3x^2 + 2x - 1, A(-1,1)$$

$$f'(x) = 6x + 2$$

$$f'(-1) = -6 + 2$$

$$f'(-1) = -4$$

$$y - y_0 = f'(x_0)(x - x_0)$$

$$y - 1 = -4(x + 1)$$

$$y = -4x - 4 + 1$$

$$l: y = -4x - 3, a_1 = -4$$

$$4x + 2y - 6 = 0$$

$$2y = -4x + 6$$

$$k: y = -2x + 3, a_2 = -2$$

$$l \perp k \Leftrightarrow a_1 \cdot a_2 = -1$$

$$-4 \cdot (-2) = 1$$

$$8 \neq 1$$

Odp: Styczna do wykresu funkcji f nie jest prostopadła do prostej.

Zadanie 21

$$f(x) = 2x^3 + 4x^2 - x + 1$$

$$f'(x_0) = -3$$

$$f'(x) = 6x^2 + 8x - 1$$

$$6x^2 + 8x - 1 = -3$$

$$6x^2 + 8x + 2 = 0$$

$$\Delta = 4, \sqrt{\Delta} = 2$$

$$x_1 = \frac{-4 - 2}{6} = -1$$

$$x_2 = \frac{-4 + 2}{6} = -\frac{1}{3}$$

$$f(-1) = 2 \cdot (-1) + 4 \cdot 1 + 1 + 1$$

$$f(-1) = -2 + 4 + 2$$

$$f(-1) = 4$$

$$f\left(-\frac{1}{3}\right) = -\frac{2}{27} + \frac{12}{27} + \frac{36}{27}$$

$$f\left(-\frac{1}{3}\right) = \frac{46}{27}$$

Odp: Punkty styczności to: $A(-1,4), B\left(-\frac{1}{3}, \frac{46}{27}\right)$